

נעם קריב:
"איי-אפשר לפסול ניסויים בבעלי-חיים!"

הליגה הבינלאומית של רופאים נגד ניסויים בבעלי-חיים פירסמה גילוי-דעת, שממנו ניתן ללמוד כי מחקרים רפואיים, המסתמכים על ניסויים בבעלי-חיים, הם סכנה והטעניית הרפואה האנושית, וכי חיות אינן יכולות לשמש מודל ניסויי לבני-אדם. שאלתי את הד"ר נעם קריב, מנהל בית-החיות בבית-הספר לרפואה באוניברסיטת תל-אביב, מהי דעתו על הקביעה.

זה נשמע לי מפתיע, אבסורדי. אם הדבר נכון, זה מחייב ועדות-חקירה בעולם כולו ובישראל, אבל ניסויים בבעלי-חיים הם שלב אחד במחקר, ובשלב מסויימים אין דרך חליפית. לדוגמה: כל מה שקשור להשתלות לב וכליות. זוהי טכניקה שלמדו ותירגלו רק על בעלי-חיים. השתלות קרנית, למשל, ניתוח שיגרתי כיום, אך בתחילה, עד שנלמדו הטכניקות, זה בוצע רק על בעלי-חיים. ואלה רק דוגמות בודדות.

● נאמר כי תגובת החיות שונה מתגובת בני-האדם. אז איך אפשר להסיק מסקנות לגבי תרופות המתייחסות לבני-אדם?

את בוודאי שמעת על חומר בשם פניצילין. יש אחוז מסויים באוכלוסיה שהוא רגיש לו. 95 אחוזים נהנים ממנו, וזה שקיימים חריגים אינו פוסל את השימוש בפניצילין. להיפך, זוהי אחת מפריצות-הדרך הגדולות בתחום הרפואה. כל דבר צריך לברוק ביסודיות, ואם בעל-חיים מסויים

ניסויים

רגיש לתרופה מסויימת, זה אינו אומר שכל בעלי-חיים רגישים לה. יש בקרב בני-האדם תגובות שונות לגבי תרופות שונות. כאשר מסיימים סידרת-ניסויים בבעלי-חיים, מבצעים ניסויים קליניים בבני-אדם, ואי-אפשר לפסול תרופה מפני שחלק מהאוכלוסיה רגיש לה. גם ההשלכות צריכות להיעשות בהירות. כל השלכה מבעל-חיים לבעל-חיים, או מבעל-חיים לבן-אדם, צריכה להיעשות בשיקול-דעת, מבלי לפסול את עצם השיטה.

● החלטות כאלה ישפיעו על המחקר?
 עד היום אין תחליף לניסויים. לדוגמה, מחלת שיתוק-הידי לדים (פוליו). הניסויים הראשונים בוצעו בכליות-קופים, והם המקור לחיסון למחלה. גם במחקר שנעשה היום במחלת האיידס מחפשים היום מודלים בבעלי-חיים, כי המחקר היום תקוע. (אורית זרובב)

שושנה בייר:
"למישרד-החינוך אין אומץ לשנות בחינות!"

ביקורת חריפה על בחינות-הבגרות, במתכונת שהן נערכות היום, נשמעת השבוע מיושבת-ראש אירגון המורים העל-יסודיים, שושנה בייר. האם את אשת-בשורה לציבור התלמידים, שאלתי את בייר. האם מדבריך אפשר ללמוד שסוף-סוף יגיעו ימות המשיח ויבוטלו בחינות-הבגרות?

הרעיון איננו לבטל את בחינות-הבגרות. במציאות הגוכי חית, תלמידים רואים בבחינות אמצעי להתקבל לאוניברסיטה, ואם הבחינות יבוטלו, תלמידים לא יראו טעם בלימודים בבית-הספר התיכון, ואז נחטיא את המטרה. יש להקטין במידה ניכרת את השפעת מה שקרוי מינתגיי המגן, ואולי לבטל אותם לחלוטין. יש ליצור מיספר אחיד של יחידות, שבהן תלמידים יכולים להיבחן ולקבל ציוני-בגרות, כדי להפסיק את המירוץ אחרי בונוסים. בטווח הא-רוך יש למצוא דרך להרחיב את מעמד בית-הספר והלי-מודים הגלמדים במשך השנים, ולא להתבסס רק על ציוני-בגרות.

● איך מבצעים את זה הלכה למעשה? פשוט במבטלים?

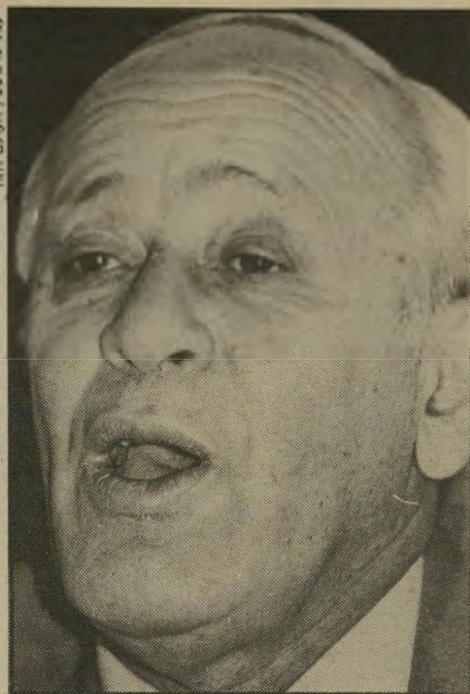
כדי לבצע, צריך קודם כל לקבל החלטה עקרונית, כי מדוע היא עדיין לא קיימת. כל עוד מישרד-החינוך לא יחליט שבית-הספר התיכון אינו מכינה קרס-אקדמית, אלא שלב חינוכי בפני עצמו, אין מה להיכנס לשלב-ביצוע. הבעיה היא שבית-הספר האינטרני והאקסטרני נעשים רד-מים. כשנשים לומדים היום רק לבגרות.

חינוך

● אז מה את מציעה?
 אם הכיוון הוא בית-הרושת לבחינות-בגרות, אפשר לבי-טל את בית-הספר האינטרני, ולהשאיר רק את בית-הספר האקסטרניים. אבל אם מחליטים שבכל זאת יש הכולל בין שתי הגישות, יש לעשות הכל, כדי שבית-הספר האינטרני לא יהיה רק מכינה קרס-אקדמית.

● קיבלתם כבר תגובות להצעה?
 ישב איתנו מנהל האגף לחינוך על-יסודי, אברהם אמיר. הרברים מטרידים גם את מישרד-החינוך. השאלה היא אם יש להם האומץ הדרוש כדי לבצע.

● ומה נראה לך?
 במציאות הישראלית לא נראה לי שהם יפגינו אומץ כזה. (אורית זרובב)

דב שילונסקי:
"לא הפרזתי באמידת שבחי בגין. להיפך!"

לפי הנוהג המקובל, לפני נאוים-בכורה של ח"כ חדש מצוין הוי"ר כי זהו נאוים-הבכורה, ומבקש שלא לקרוא קריאות-ביניים. לפי אותו הנוהג, מברך הנואם הבא את הח"כ הטרי בכמה מילים. בשבוע שעבר חרג יו"ר הכנסת, דב שילונסקי, מה-מינהג, ובירך את ח"כ בני בגין, אחרי נאוים-הבכורה שלו, במשך דקות ארוכות ופירט את שבחיו בפניו. שאלתי את הוי"ר שילונסקי מדוע.

בדרך כלל מברך את מי שנואם נאוים-בכורה הח"כ העולה אחריו. כאשר הנואם הוא אחרון, הנוהג הוא שהוי"ר מברך אותו. אילו היתה רשימה של 20 נואמים, ובגין היה העשירי ברשימה, היה מברך אותו הח"כ הנואם אחריו, לא משנה מאיזו סיעה. אבל מאחר והיה אחרון, הנוהג הוא שהוי"ר הוא המברך, ובהתאם לאותו הנוהג אני נהגתי.

לפני הנואם של בגין הודעתי שבהתאם לנוהג לא מקובל לקרוא קריאות-ביניים בנאוים-בכורה. אגב, בגין עצמו הודיע שאין לו כל התנגדות לקריאות-ביניים. משסיים בגין את הנואם, ומאחר ולא היה נואם אחר שיברך אותו, בירכתי אותו בעצמי.

● נאמר שלמאזניים באולפן-המליאה זה היה מביך-משהו, מרוב פירוט שבחיו בפניו.

הייתי צריך לומר הרבה יותר, אך הגבלתי את עצמי, ולא הארכת מעל המקובל. ואם היו ח"כים, שמילה טובה על מה שקשור בשם בגין מפריעה להם, אני מצטער. אבל זה לא חייב למנוע ממני לברך בהתאם לנוהג.

כנסת

אני שמח שהמיקרה זימן בידי לברך את בני היקר, שאני אוהב אותו מאז היותו ילד. היכרתי אותו כילד, ואני עוקב אחריו לאורך כל חייו, ומאז שהיכרתי אותו יותר, למדתי לאהוב אותו יותר. כל זה לא אמרת, ואולי שלא בצדק.

● אתה לא מוצא שיש כאן אפליה לטובה, שי כן ח"כים חדשים אחרים אינם זוכים בדרך כלל בהתייחסות מופלגת כזאת?
 לא נכון. אם היתה פה אפליה, זו היתה אפליה לרעה, ולא לטובה. היפנו את תשומת-ליבי לכך שהייתי קצר יותר מה-מקובל. ואני מתפלל אם מישו טען שהנאום היה ארוך. אילו הייתי צריך לברך כל ח"כ אחר ממיפלגה שאינה שלי, הייתי נוהג כאותה הצורה. אני מחפש דברים טובים בכל אדם, ובכל אדם יש דברים טובים. (אורית זרובב)